

Alzina del torrent de Sant Jaume

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Torrent de Sant Jaume, s/n.
Emplaçament Des de la confluència del carrer d'Extremadura i l'avinguda de Sant Jaume, entrar pel camí de can Cassola, 370 m. en línia recta i trencar, a mà dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.62961
Longitud: 2.67605
UTM Est (X): 473016
UTM Nord (Y): 4608704

Classificació

Número de fitxa 08163 - 255
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya; C. Provença, 260 - 08008 - Barcelona).
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 05/07/2024 - 11:01

Descripció

L'alzina del torrent de Sant Jaume és un exemplar singular de *Quercus ilex* situat a mà dreta, a peu de torrent, només entrar cap el torrent des del camí que mena a can Cassola. Les canyes impedeixen la visibilitat del tronc, però només aproximar-s'hi pel camí es pot veure una gran capçada rodona que sobresurt espectacularment. El torrent és accessible en vehicle. A mà esquerra hi ha un mur de pedra de tancament d'una finca de conreu, resseguit per l'altre costat per avellaners que fan d'aquest indret un lloc ombrívol.

És un arbre robust, perennifoli, d'uns 250 anys, que destaca per la seva capçada extremadament densa i arrodonida i amb el tronc ben dret. Té una brancada ben repartida que permet donar uniformitat a la capçada. L'escorça és de color bru, rugosa i clivellada. Les seves fulles són lanceolades, de 3 a 7 cm amb el marge dentat, verdes per l'anvers i blanquinoses pel revers. El seu fruit és la gla, que té una cúpula amb escates, però no punxa. El terra n'és ple de seques que formen una capa gruixuda i cruixent al caminar-hi per sobre.

Mesura uns 15 m. d'alçada per 16 m. d'amplada de capçada aproximadament. El volt de canó mesura 2,50 m. i el volt de soca 2,65 m.

El perímetre es manté net de canyes tot i que encara s'hi poden veure restes de materials d'obra com uralita procedent d'antics abocaments.

Observacions:

Es tracta d'un espècimen autòcton de la zona i, per tant, molt més resistent als incendis que no pas el pi. La fusta de l'alzina s'ha emprat tradicionalment per a fer carboneig. Però en cap cas aquest exemplar és fruit d'un rebrot. El creixement d'aquest arbre perennifoli és molt lent, i per tant produeix una fusta extremadament dura i compacte, molt apreciada per a fer eines per treballar la terra i fusteria (boter, mestre d'aixa, fuster).

De l'escorça se n'obtenen tanins que serveixen en l'adoberia, però també es apreciada la mel mono floral. Les alzines prop de les masies han estat molt apreciades en temps on hi havia bestiar, perquè els glans eren emprats per donar de menjar als porcs.

Bibliografia

ALBEROLA, Ginés (1892). *Mitologia vegetal. Leyendas de las plantas*. Madrid. Tipografia de Manuel Ginés Hernández. Impresor de la Casa Real. Facsímil.

MASCLANS, FRANCESC (1999). "*Guia per a conèixer els arbres*", actualitzada per Oriol de Bolós - Flor del Vent Edicions.

PARÉS, Eduard (2006). *Arbres Monumentals de Catalunya*. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulares. Alcalà de Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PHILIPS, Roger (1985). *Los árboles*. Barcelona. Editorial Blume.

